


PERO CUANTO MÁS RÁPIDO MEJOR.



TECNOLOGÍA PARA DISFRUTAR

Hemeroteca | Suscribete

Clasificados

Domingo, 22 mayo 2016

Cartelera

TV

Tráfico

Francesc J. Her

www.levante-emv.com
Levante
 EL MERCANTIL VALENCIANO

Valencia
24 / 15°Castelló
24 / 14°Alicante
24 / 17°

Menú

[C.Valenciana](#) [Más noticias](#) [Deportes](#) [Economía](#) [Opinión](#) [Cultura](#) [Ocio](#) [Vida y Estilo](#) [Participación](#) [Multimedia](#) [Suscriptor](#)

FORDC-MAX POR 250€/MES

Entrada de 1.000€ / Cuota Final: 7.070€
 49 MESES / TAE: 9,02%



DESCÚBRELO



Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

0 0

Tafaneries

Laudomio, el comte poeta, pilotaire i torero

El segon comte de Bunyol fou poeta i també pilotaire i torero. Laudomio Mercader jugava al trinquet a la plaça de Penya-roja i torejava a cavall als prats dels dominics

22.05.2016 | 04:15

FRANCESC J. HERNÁNDEZ | DEPARTAMENT DE SOCIOLOGIA UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

El segon comte de Bunyol fou el primer jugador de llargues de qual sabem el nom. Laudomio Mercader jugava al trinquet a la plaça de Penya-roja i torejava a cavall als prats dels dominics, a Russafa i al prat del Mercat. El 1603, Felip III creà el comtat de Bunyol per a Gaspar Mercader Carrós (1568-1631). Amb quinze anys només, Gaspar va contraure matrimoni amb Hipólita Centelles. Tingueren un fill, al qual li posaren el nom de Laudomio, probablement en record de la seua àvia, que s'anomenà Laudomia. Laudomio fou poeta, pilotaire i torero. Certament donà raó del lema de l'escut de la família: «No te falta res»



Fotografia antiga del Castell de Bunyol.

Gaspar Mercader, el pare de Laudomio, tenia pretensions literàries. L'any 1600 es va imprimir a la tipografia de Pedro Patricio Mey, la mateixa on s'edità la segona part d'«El Quixot», la seua obra «El Prado de Valencia», una comèdia pastoril d'embolics amatoris, ubicada als prats que hi hauria a la vora d'un bucòlic riu Túria. El fill de l'autor, Laudomio, que era «cavaller de l'hàbit de Sant Jaume», signà una de les cartes que l'autor posà al llibre abans de la seua comèdia, on el fill elogià els «trofeus, triomfs i blasons» del pare. A més de la comèdia, Gaspar Mercader inclogué al llibre una llarga sèrie de poemes, a tall de «justa poètica», on participaren altres cavallers. Laudomio en composà alguns, sobre amors no correspostos, amb versos com ara «Que puedo esperar al son / de tu dura condición, / pues la consonancia es mala / que amor en ti la señala, / y suena en mi corazón». I el pare, Gaspar, contestà aquests i altres poemes amb noves composicions, on dedicà alguns versos a Laudomio en els quals, sense massa humilitat, el presentà com «el nou Faetó», que fou un personatge mitològic fill del sol. També al pare de Laudomio li fou dedicada una segona part apòcrifa i anònima del «Guzmán de Alfarache», editada a València, per Mey, el 1602.

En contrast amb aquella retòrica recargolada d'Arcàdies i amors bucòlics, el ben cert és que Laudomio va contraure matrimoni el 1609 amb Ana Rabassa de Perellós, que aportà al matrimoni 18.500 lliures. Però el mateix any del seu matrimoni es decretà l'expulsió dels moriscos, la qual cosa afectà notablement les possessions del comtat. De 811 llars que comptaven Bunyol i Set-Aigües, només 51 famílies eren «cristians vells». Les rendes anuals del comtat caigueren de les 14.000 lliures anuals a només 3.000, per la qual cosa la corona hagué de compensar el comte amb dues pensions de 100 ducats anuals. També per l'expulsió dels moriscos es decretà una Carta de Poblament a Bunyol, a fi d'atraure nous habitants que havien de prometre obediència al comte com el seu «senyor natural» i que es comprometien a aportar-li parts importants de la seua producció agrària o ramadera. Malgrat que son pare tingué algun problema amb el virrei (que, fins i tot, l'empresonà un temps el 1614), la vida de Laudomio sembla la d'un noble dedicat a jocs i festes.

El «Dietari» de Pere Joan Porcar, rector a Sant Martí, ens informa de com Laudomio jugava a trinquet a l'actual plaça de Mariano Benlliure, que durant molts anys fou anomenada de la Pilota i en temps de Laudomio dels Penya-roja, molt a prop del trinquet dels Mascó i de l'església esmentada. En una anotació del 27 de juny de 1615, Porcar narra com, entre les cinc i les sis de la vesprada, Laudomio participava en una partida de llargues. A la sala de la casa o palau de Pau Sanoguera, que donava a la plaça, algunes persones jugaven a cartes. Laudomio era la banca, val a dir, el jugador que traia la pilota des del taulell i al qual se li suposa una força major. I efectivament la va acreditar perquè una vegada colpejà la pilota amb tanta força que entrà «molt a dins» a casa de Sanoguera i li pegà al rostre a Antonio Bellví. Porcar escrigué: «Li pegà en lo ull dret i li féu eixir molta sang de aquell i ab gran perill de perdre'l i li buidà lo ull». El fet que el rector Porcar anotara aquest accident convertí Laudomio en el primer jugador de llargues, el nom del qual fou enregistrat en un document conservat.

Laudomio, torero

A més del trinquet, Laudomio Mercader també era aficionat a matar bous a cavall. Així ho acrediten altres anotacions del Dietari de Porcar. El rector de Sant Martí ens contà que els dimecres 22 d'octubre de 1614 hi hagueren bous a la plaça dels Predicadors (ara, de Tetuán, on es troba el convent de Sant

Suscriptor | En Domingo

Contenido exclusivo para suscriptores digitales



Cástor Gabaldón en su estudio en Algemesí con sus

Oda a la 'buena escritura'

Un vecino de Algemesí copia a grandes autores como Cervantes desde 2015 para superar su depresión

Guía práctica para satisfacer a ciudadanos curiosos

Toda persona podrá solicitar documentos en poder de la Generalitat sin motivarlo y tener respuesta...



Diseño arquitectónico valenciano para la nueva catedral de Lima

Quino Bono proyecta un nuevo templo en una conurbación de la capital peruana que se inspira en la...



De banqueros decapitados y guerras de fe

El ensayo «Fer Harca (2). Más historias medievales valencianas» rescata de los castigos al fraude...



La iglesia del prior de Poblet

Rafael Barrué, que dirige el monasterio donde descansan los restos de Jaume I, recibe otro encargo...



«Vamos a desmontar lo históricamente instaurado»

«Nuestro trabajo será hacer intervenciones o proyectos que tengan en cuenta la perspectiva de...

Todas las noticias de En Domingo



Domèc de l'orde dels predicadors). Porcar escrigué de Laudomio: «lo toro li nafrà lo cavall i se n'ixqué i tornà ab altre a torear i féu-ho valerosament». El toreig era una pràctica dels nobles (que, com hem vist, podien permetre's sacrificar-hi cavalls). El mateix dia torear Pedro Lluís Galcerà de Borja, fill del Mestre de Montesa, i don Joan Cabanelles. Gràcies a la correguda s'obtingueren uns beneficis de dues-centes vuitanta lliures, que s'aportaren a l'obra de l'església de Sant Esteve. Encara que «eren ben batadors los bous, no feren mal, gràcies a Déu», escriu Porcar. Els fusters que muntaven els cadafals perquè el públic poguera veure l'espectacle també guanyaren: «folgaren-se los miradors i buidaren les borses i la umpliren los fusters».

Porcar anotà una altra correguda amb la participació del valent Laudomio, celebrada l'11 de setembre de 1623, que es realitzà en el prat on es feia el mercat (l'actual plaça del Mercat): «Bous generals en lo Mercat ab assistència del president i jurats i demés oficials, i la virreina no hi anà. Torejaren quatre o cinc cavallers valerosament i a don Llaudomio Mercader, comte de Bunyol, lo toro lo llança a ell i al cavall en terra i no el feu res».

En el «Dietari de Vich», escrit en castellà per Álvaro i Diego de Vich Mascó entre 1619 i 1632, que es conserva en la Biblioteca Municipal Serrano Morales de València, hi ha més anotacions de faenes taurines del comte de Bunyol. El 5 i el 6 d'octubre de 1626 torear a Russafa Laudomio Mercader i Carlos Juan: «ellos anduvieron bien y los toros fueron buenos». El 3 i el 4 de juliol de 1628, hi hagueren novament bous; participaren, a més de Laudomio, altres cavallers: Gerónimo Corella, Felipe de Castelví i Luis Sorel, que es feren acompanyar de lacais i criats. Si el bou no moria per les piques del cavaller, era rematat pels seus criats. Aquest fou l'origen del toreig a peu. En aquelles corregudes de juliol del 1628 morí també un cavall. Els bous foren de mala qualitat. Vich anota en el seu dietari: «los peores que se han visto en Valencia». Aquest fet tingué conseqüències. Llegim: «fue preso el que los trajo, que se llamava Roman Duarte, hombre que tratava en esto».

El 9 de setembre de 1617 portaren a la forca a Amet, un esclau moro de Guillem Borràs, acusat d'haver assassinat, junt amb Miguel Martínez, dues dones, Ursula Liquillonda i Esperanza Pérez, a la baixada del Pont del Real. Quan el condemnat era traslladat a la forca pel carrer de Cavallers, en arribar a Sant Nicolau, li feren una exhortació i allà mateix, precisament junt al palau dels Comtes de Bunyol (ara, Cavallers, núm. 26), demanà baptisme. Fou apadrinat per Laudomio i la seua dona Ana, abans de ser immediatament executat. Laudomio Mercader tingué set fills: Clotaldo, Gaspar, Isidro, Laudomio, Félix, Hipólita i Àngela. Morí el 1648 i fou soterrat a la cripta de la capella del Castell de Bunyol. El títol l'heretà el seu cosí germà, Gastón Mercader, III Comte de Bunyol i cavaller de l'Orde de Montesa.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados:

Àvia Comtat Departament de Sociologia Universitat de València El prat Felip III Fill

Gaspar Mercader Carrós Hipólita Centelles Nom Pedro Patricio Mey Penya-roja Prado de Valencia

Publicidad

Comentarios

Realizando un comentario acepta las [Normas de Participación](#) y la [Política de Privacidad](#)



fjhernan

¿Quieres cambiar tu avatar?

Comentar

RENAULT
Passion for Life

En verano solo sentirás el calor de los tuyos.

Nuevo TIPO
Opening Edition por **10.990€**
con 4 años de garantía

Nuevo TIPO Gama Tipo desde 9.900€
CONDICIONES LEGALES EN FIAT.FS **PIDE TU OFERTA >**



Finalmente Internet veloce - grazie a skyDSL

I satelliti aiutano nelle previsioni meteo, ma con i satelliti della skyDSL anche voi navigherete velocemente in Internet. A partire da 19,90 € in tutta Italia!

Vedi

FORDC-MAX POR 250€/MES

Entrada de 1.000€ / Cuota Final: 7.070€
49 MESES / TAE: 9,02%



DESCÚBRELO



Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
Mapa web

C. Valenciana

Valencia
El tiempo
Transportes en Valencia
Tráfico en Valencia
Cartelera de cine
Fallas
Servicios

Clasificados

tucasa.com
Iberpisos
Iberanuncio
Ibercoches
Iberempleo
Anuncios breves
Cambalache

Especiales

Lotería Navidad
Lotería el Niño
Fórmula 1
Premios Cine
Premios Globos de Oro
Elecciones Generales
Resultados Elecciones

levante-emv.com

Contacto
Atención al lector
Conózcanos
Localización
Club Diario Levante
Política Medioambiental
Aviso legal
Política de cookies

Publicidad

Publicidad

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Diari de Girona | Diario de Ibiza | Diario de Mallorca | Empordà | Faro de Vigo | Información | La Opinión A Coruña | La Opinión de Málaga | La Opinión de Murcia | La Opinión de Tenerife | La Opinión de Zamora | La Provincia | La Nueva España | Levante-EMV | Mallorca Zeitung | Regió 7 | Superdeporte | The Adelaide Review | 97.7 La Radio | Euroresidentes | Lotería Navidad | Premios Cine